

KARTA PRZEDMIOTU**I. Dane podstawowe**

Nazwa przedmiotu	Historia Kościoła powszechnego: średniowiecze
Nazwa przedmiotu w języku angielskim	History of the Church universal in the middle ages
Kierunek studiów	Teologia A
Poziom studiów (I, II, jednolite magisterskie)	Jednolite magisterskie
Forma studiów (stacjonarne, niestacjonarne)	Stacjonarne
Dyscyplina	Nauki teologiczne
Język wykładowy	Polski

Koordinator przedmiotu/osoba odpowiedzialna	Ks. dr hab. Włodzimierz Bielak, prof. KUL
---	---

Forma zajęć (<i>katalog zamknięty ze słownika</i>)	Liczba godzin	semestr	Punkty ECTS
wykład	30	3	3
konwersatorium			
ćwiczenia			
laboratorium			
warsztaty			
seminarium			
proseminarium			
lektorat			
praktyki			
zajęcia terenowe			
pracownia dyplomowa			
translatorium			
wizyta studyjna			

Wymagania wstępne	
-------------------	--

II. Cele kształcenia dla przedmiotu

Zapoznanie studentów z dziejami Kościoła od czasów Karola Wielkiego do końca XV w,
Kształtowanie u studentów umiejętności postrzegania historii Kościoła w szerokim kontekście dziejów politycznych i społecznych
Kształtowanie u studentów umiejętności interpretowania i oceniania historii Kościoła w świetle obiektywnych źródeł i najnowszych badań naukowych

III. Efekty uczenia się dla przedmiotu wraz z odniesieniem do efektów kierunkowych

Symbol	Opis efektu przedmiotowego	Odniesienie do efektu kierunkowego
WIEDZA		
W_01	Student zna i rozumie najważniejsze zagadnienia i procesy w dziejach Kościoła powszechnego w średniowieczu	T_W01
W_02	Student zna i potrafi posługiwać się terminologią właściwą dla historii Kościoła w średniowieczu.	T_W08
W_03	Student zna podstawy metodologii historii Kościoła i najważniejsze źródła do jego dziejów w epoce średniowiecza	T_W09
W_04	Student rozumie znaczenie Kościoła w procesie kulturotwórczym w Polsce średniowiecznej	T_W17
UMIEJĘTNOŚCI		
U_01	Student umie wyszukiwać i gromadzić informacje na temat zagadnień dotyczących historii Kościoła w średniowieczu i referować je	T_U01
U_02	Student potrafi posługiwać się narzędziami pomocniczymi w pracy badawczej i dydaktycznej związanej z historią Kościoła	T_U02
U_03	Student potrafi prowadzić merytoryczną dyskusję na temat zagadnień dotyczących historii Kościoła w oparciu o zdobytą wiedzę, własne przemyślenia i opinie innych ludzi	T_U06
U_04	Student umie samodzielnie zdobywać wiedzę i poszerzać umiejętności badawcze oraz podejmować autonomiczne działania zmierzające do rozwijania zdolności i kierowania własnym rozwojem osobowym i karierą zawodową	T_U09
KOMPETENCJE SPOŁECZNE		
K_01	Student posiada krytyczną ocenę poziomu własnej dojrzałości osobowej, nabytej wiedzy i umiejętności	T_K01
K_02	Student uznaje złożoność rzeczywistości i potrzebę interdyscyplinarnego podejścia do rozwiązywanych problemów	T_K02

IV. Opis przedmiotu/ treści programowe

Dzieje Kościoła w średniowieczu od wstąpienia na tron króla Franków, Karola Wielkiego do końca XV wieku z uwzględnieniem następujących zagadnień – sytuacja w Europie w V wieku i znaczenie dla dalszych wypadków chrztu Chlodwiga (wprowadzenie); powstanie Państwa Kościelnego; działalność polityczna i kościelna Karola Wielkiego oraz znaczenie jego koronacji cesarskiej, konstytuowanie się społeczeństwa feudalnego, spór o źródła i kompetencje władzy cesarskiej i papieskiej; kryzys monarchii Karolingów (nowy kształt państw europejskich); powstanie Cesarstwa Rzymskiego Narodu Niemieckiego; sytuacja papieżstwa od czasów Karola Wielkiego do 1048 roku; chrystianizacja Słowian ze szczególnym uwzględnieniem działalności Cyryla i Metodego (metody chrystianizacji); rywalizacja Wschodu z Zachodem i schizma wschodnia (jej przyczyny i konsekwencje, w tym sprawa Cerulariusza, Bułgarów, Normanów, filioque); reforma gregoriańska (jej geneza, założenia, wdrażanie) i dzieje papieżstwa od 1049 roku do śmierci Bonifacego VIII (chrystianitas); wyprawy krzyżowe i zakony rycerskie; herezje średniowieczne i inkwizycja; rozwój życia zakonnego na Zachodzie; papieżstwo w kryzysie: niewola awiniońska; wielka schizma zachodnia i próby jej zaradzenia (sobory w Pizie, Konstancji i Bazylei, koncyliaryzm, devotio moderna); Kościół w epoce rodzącego się humanizmu; kultura średniowiecza (nauka, sztuka, piśmiennictwo)

V. Metody realizacji i weryfikacji efektów uczenia się

Symbol efektu	Metody dydaktyczne (lista wyboru)	Metody weryfikacji (lista wyboru)	Sposoby dokumentacji (lista wyboru)
WIEDZA			
W_01	Wykład konwencjonalny	Egzamin	Karta egzaminacyjna
W_02	Wykład konwencjonalny	Egzamin	Karta egzaminacyjna
W_03	Wykład konwencjonalny	Egzamin	Karta egzaminacyjna
W_04	Wykład konwencjonalny	Egzamin	Karta egzaminacyjna
UMIĘTNOŚCI			
U_01	Samodzielna praca z lekturami	Kolokwium	Karta oceny
U_02	Praca z mapami	Kolokwium śródsemestralne	Karta oceny
U_03	Dyskusja	Obserwacja	Karta egzaminacyjna
U_04	Dyskusja	Obserwacja	Karta egzaminacyjna
KOMPETENCJE SPOŁECZNE			
K_01	Dyskusja	Obserwacja	Karta egzaminacyjna
K_02	Dyskusja	Obserwacja	Karta egzaminacyjna

VI. Kryteria oceny, wagi...

1. Wiedza
2. Aktywność studenta podczas zajęć (wypowiedzi ustne, dialogi, udział w dyskusjach, praca w grupach)
3. Zapoznanie się zadanymi z lekturami
4. Praca z mapami

Ocena niedostateczna

W - student nie zna podstawowej faktografii

U - student nie potrafi wyjaśnić najważniejszych wydarzeń z historii średniowiecznej

K - student nie rozumie znaczenia dziedzictwa kulturowego Kościoła

Ocena dostateczna

W - zna najważniejsze zagadnienia z historii Kościoła

U - student potrafi wyjaśnić najważniejsze zagadnienia z historii Kościoła średniowiecznego, ale nie dostrzega wzajemnych relacji między nimi

K - student rozumie znaczenie dziedzictwa kulturowego Kościoła, ale nie dostrzega potrzeby własnego zaangażowania w jego zachowanie

Ocena dobra

W - student ma wiedzę o poszczególnych zagadnieniach z historii Kościoła

U - student potrafi prawidłowo wyjaśnić poszczególne zagadnienia z historii Kościoła i dostrzega wzajemne relacje między nimi

K - student rozumie potrzebę własnego zaangażowania na rzecz zachowania dziedzictwa kulturowego Kościoła

Ocena bardzo dobra

W - student ma pogłębioną wiedzę o poszczególnych zagadnieniach z historii Kościoła

U - student rozumie i potrafi wyjaśnić procesy historyczne zachodzące w średniowieczu oraz udział w nich Kościoła

K - student ma świadomość złożoności rzeczywistości i rozumie potrzebę interdyscyplinarnego podejścia do rozwiązywanych problemów oraz jest gotów do uczestniczenia w działaniach na rzecz zachowania dziedzictwa kulturowego Kościoła

VII. Obciążenie pracą studenta

Forma aktywności studenta	Liczba godzin
Liczba godzin kontaktowych z nauczycielem	30
Liczba godzin indywidualnej pracy studenta	10

VIII. Literatura

Literatura podstawowa
B. Zientara, <i>Historia powszechna średniowiecza</i> , Warszawa 1996; T. Manteuffel, <i>Historia powszechna. Średniowiecze</i> , Warszawa 1994; W. H. Carroll, <i>Historia chrześcijaństwa</i> , t. 2, Wrocław 2010; <i>Historia Chrześcijaństwa. Religia, kultura, polityka</i> , red. J. Kłoczowski, t. 4-5, Warszawa 1999-2001; M. Banaszak, <i>Historia Kościoła</i> , t. 2, Warszawa 1987; M. D. Knowles, D. Obolensky, <i>Historia Kościoła 600-1500, w; Historia Kościoła</i> , red. L. J. Rogier, R. Auber, M. D. Knowles, t. 2, Warszawa 1988;
Literatura uzupełniająca
Jacques Le Goff, <i>Kultura średniowiecznej Europy</i> , Warszawa 2002; Bruno Dumézil, <i>Chrześcijańskie Korzenie Europy</i> , Kęty 2008; Christopher Dawson, <i>Tworzenie się Europy</i> , Warszawa 1961; Christopher Dawson, <i>Religia i Kultura</i> , Warszawa 1958; Warren H. Carroll, <i>Historia chrześcijaństwa</i> , Wrocław 2009; Christopher Brooke, <i>Europa średniowieczna 962-1154</i> , Warszawa 2001; John H. Mundy, <i>Europa średniowieczna 1150-1309</i> , Warszawa 2001; Johan Huizinga, <i>Jesień średniowiecza</i> , Warszawa 1996